

www.shutterstock.com · 595778558

http://neviditelnypes.lidovky.cz/povidka-strelba-na-carnaby-street-dl4-/p_kultura.aspx?c=A170714_095226_p_kultura_wag

POVÍDKA: Střelba na Carnaby Street

dnes

1.

Přecházela jsem z vedlejší [ulice](#) a chystala se zahrnout na rušnou Carnaby, londýnskou ulici módy v srdci západního Londýna. Pod paží jsem tiskla scripta *Aspekty sestřihu filmu* a v duchu jsem se snažila soustředit na zkoušku ze střihové skladby. Moc se mi to nedařilo. Těšila jsem se na schůzku s Vildou, který chodil na fakultu jen o ročník výš, a myšlenky mi utíkaly jeho směrem. Znali jsme se od dětství a byli tak silně spjati, že jsme i beze slov věděli, že patříme k sobě a jinak už to nebude. Lehce mžilo. Bylo sotva po poledni, ale už z dálky jsem slyšela vyhrávat swing. Na tváři se mi samočinně objevil úsměv.

„Muže se má nechat vždy trochu čekat,“ říkávala maminka. „Pak, až se vezmete, bude na to už zvyklý a vyhnete se mnohým nedorozuměním...“ V duchu jsem se usmála, zlatá maminka!

Zvolnila jsem a hledala vhodný billboard, za kterým neviděna aspoň vteřinku počkám, ale už bylo pozdě. Vilda přicházel lehce a uvolněně bezstarostným krokem člověka, který se raduje ze života, a zlehka se pohupoval v rytmu hudby. Na okamžik se zastavil, vložil do pusy žvýkačku a znovu přidal do kroku, jako by se už nemohl dočkat, až do mých úst předá její čerstvou skořicovou vůni. Nevydržela jsem to a vyběhla mu naproti. Ještě mě nemohl vidět, ale i jemu hrála na tváři nálada, kterou vyvolává nezaměnitelná atmosféra téhle ulice módního šílenství, v jejíchž krámcích se oblékali Beatles a Rolling Stones a kde se zrodila minisukně. Cítila jsem, jak se usmívám.

Vítr zvedl do vzduchu anglickou vlajku spolu s nejméně šestimetrovým nafukovacím slonem v barvě růžové a zatřepal s nimi rošťácky nad našimi hlavami. V té chvíli mě Vilda zahlédl a jemný knírek nad horním rtem mu rozehrál široký úsměv. Tohle mu bylo málo, a tak se celý rozzářil a rozkýval na pozdrav a užuž zvedal ruku, aby mi zamával... Vidím to ještě stále jak ve zpomaleném filmu. Jak ve střížně v naší [laboratoři](#) na fakultě, kde pomalu prohlížím a skládám záběr za záběrem.

Pak třeskla rána. Ozvěna se nesla ulicí a odrážela se od [domů](#), jako když bouchne a vyletí zátka šampaňského. Slon nad našimi hlavami se roztrhl na desítky kousíčků a ty pomalu poletovaly vzduchem.

Z rohu na dva kroky ode mne se odštíplo kousek fasády. Srdce mi ztuhlo. Několik lidí se zastavilo... a stejně tak rychle rozprchlo. Jak vrabci na třešních. V té chvíli padl druhý výstřel. Kolem mne takřka na dotek přeběhl a zmizel tmavý stín. Ničemu jsem nerozuměla. Nápis PEACE u vstupní brány nad butikem s originálními hadříky oznamoval, že všechno je v pořádku, že není proč se plašit. Ještě pořád tu pulzovalo dědictví hippie a jejich historie. Atmosféra míru, lásky, svobody, otevřenosti a přátelství sálala z každého centimetru, z každého kamene téhle ulice. Ne, nic se nestalo, něco se mi zdálo...

Vilda na druhé straně ulice pořád šel. Jeden krok, druhý, třetí... Pořád tím lehkým, bezstarostným krokem někoho, kdo se raduje ze života. A určitě i z toho, že mě co nevidět sevře v náručí. Že si tady, pár minut od Piccadilly, sedneme na skleničku k jednomu z barů, které nezatáhly stolky ani teď, když mžení přešlo v lehký déštík. Třeba spolu probereme střihovou skladbu na zítřejší zkoušku. Nebo mi řekne, že je rád, že v tomhle světě plném rasismu a násilí, ve světě, které se ani trochu nepoučilo z ideálů zdejších dětí květin zhnusených politikou a vládou peněz máme jeden druhého. Snad jsem se dokonce chtěla usmát. Pak... Ještě ne s hrůzou, spíš s údivem jsem zpozorovala, jak Vilda zvedá ruku k srdci. Jak pomalu klesá do kolen. Jak si kleká... a padá. Ještě pořád jsem ničemu nerozuměla. Vilda... Proč Vilda?

Zůstal ležet bez hnutí tam, kam dopadl, obličejem k chodníku. Teprve teď jsem se rozeběhla. Kolem se pomalu shlukovali lidé.

„Je po všem,“ slyšela jsem nejdříve tichý, nevěřící šepot. Vzápětí se nějaká žena hystericky rozkřičela. Ještě pořád jsem nechápala souvislosti. Z dálky, jen jako z jiného světa jsem slyšela zahoukat sanitku. To přece není potřeba, proč? Nějaký policista obrátil Vildu čelem vzhůru. Na jeho hrudi byla sotva znatelná, kulatá krvavá skvrnka. Kordon policistů kolem těla vytvořil kruh a strkal nás stranou. Chtěla jsem něco říct, ale neměla jsem slova. A hlas. Po tváři se mi hrnuly slzy a uvnitř to pálilo. Nesnesitelně. A když už se mi zdálo, že to déle nevydržím, uslyšela jsem přímo nad sebou slabý, ale naléhavý hlas:

„Proč si myslíš, že jsem umřel? Jen proto, že mě nevidíš?“ Hlas byl tichý, ale zároveň zvonivý a stříbrný jako v průvanu ozdoby vánočního stromku. Nechápala jsem, odkud přichází, ale to už se ozval znovu: „Copak jsi nikdy neslyšela o světě za hranicemi oka? Skutečně nevíš o ničem, co existuje, přestože to nevidíš?“ Podívala jsem se vzhůru k bezbarvé obloze, ale v téže chvíli se mě chopily nějaké ruce a uslyšela jsem rozrušené hlasy.

„Položte ji sem!“ ... A to jako koho?

2.

První výstřel šel do fasády domu, ale druhý zasáhl cíl. Koutkem oka zahlédl, jak objekt před ním klesá do kolen a padá. Neznal ho. Nevěděl, kdo to je, co dělá. Nepřipouštěl si, že by mohl mít nějaký svůj život, své sny. Jasně bylo jen to, že nesdílel jeho víru, jeho hodnoty, jeho pravdu a přesvědčení. Byl to nepřítel. Někd z druhého břehu, to muselo stačit. Vtělené zlo. Satan, proč ne?

Zdálo se mu, že se setmělo. Otočil se a přidal do kroku. Policie byla pořád rychlejší, mohla tu být za šest, možná osm minut. Nechtěl, aby ho dostali, musel pryč. Nebál se umřít, ale měl svoje poslání. Splnil úkol. Jenže ho čekaly další. Patřil k vyvoleným a nežil nadarmo. Ne jako tenhle. Ne, nesměl... a nebude na něj myslet! S nechutí si odrkl a pohodil hlavou, jako by odháněl dotěrné myšlenky.

Uvědnomil si, že stále ještě drží zbraň, a strčil ji za košili. U první popelnice se jí zbavil. Šel rychle, ale neběžel. Proti němu proudili lidé. Bezejmenná, beztvará masa těl. Kdyby otevřeli oči a uviděli pravdu, nemuselo se to stát. Jenže znali jen peníze a odporné pachtění za nimi. Business. Jen a jen to.

Automaticky a jako v extázi zabočil do postranní ulice. I tady byla tma. Tma, která jako těžká duchna ležela

na jeho mysli, jeho představách, ale tak daleko nepřemýšlel a po důvodu nepátral. Matně k němu doléhaly výkřiky a sirény policejních vozů. Byl v pokušení se dát do běhu. Zabočil a změnil směr ještě několikrát. Kdyby šel někdo za ním, dávno by ho setřásl. Tu cestu si prošel mnohokrát předtím, znal ji nazpaměť. Jenže teď se mu do toho pletly ty výkřiky. Tvrdili o nich, že mají převrácené hodnoty, jak směšné! Nepotřeboval se ospravedlňovat, kdyby se ho ale zeptali, řekl by pravdu: Nechtěl zabíjet! Donutili ho! V hlavě se mu rozbušila kladívka představ. Nedokázal se jich zbavit nebo se z nich vymanit. Dřív, úplně na počátku se o to snažil, možná i pochyboval, teď už ani to ne. Znovu se přinutil ke klidu. Tenhle úkol si nevybral. Ale přijal ho jako nejdůležitější věc ve svém životě vůbec. Byla to nutnost. Povinnost jeho klanu. Bylo jich mnoho. Patřil k nim. Byl MY. To zavazovalo, ale byla v tom i naděje. Měl proč žít. Napravoval a trestal. Ještě ho čekala spousta práce. Nestačilo bojovat jen proti bezvěrcům, musel i proti vlastním. To bylo to nejtěžší, ale tak to měl nařízeno. Dál o tom neuvažoval.

Chtěl skočit do metra, ale pak si to rozmyslel. Byl v Soho a to byla oblast sama pro sebe. Žili tu chudí i bohatí, přistěhovalci ze všech koutů planety, kteří měli stejná **práva** jako všichni ostatní, nemuseli se vzdávat svojí jedinečnosti a odlišnost se tu dokonce podporovala. V hospodách se tu prodávaly čínské krevetové chipsy a rýžový ocet stejně jako kebab nebo arabské vinné listy plněné rýží a mátou. Byl tu domov kultury a zábavy, pestrá směs kin, sexshopů i barů. Růžová fasáda už z dálky upozorňovala, že tohle je klub gayů. Minul ho obloukem. Ještě kousek a byl u cíle. Protentokrát měl štěstí. Ale i kdyby ho chytili, co by se stalo? Nic! Nebál se hladu, bití a třeba i ponížení. Důležité bylo jen to, že splnil úkol. Ale čekaly ho další... Byl vyvolený, a tak je plnil.

Výkladní skříň před ním se zakymácela. Jako v zrcadle v ní ze tmy představ uviděl vystupovat realitu, svoji realitu: křivou ulici a křivý obličej. Proč křivou? Prostě tak! Dál se tím nezdržoval. Byl v bezpečí mezi svými, dokázal to! Vzal za kliku...

3.

Plácali mě po tvářích a matně jsem cítila, že dostávám injekci. Někdo mi strkal do ruky scripta *Aspekty sestřihu*, které se rozlétly všude kolema nutil mě se posadit. Problém byl, že z tohoto snu jsem se nechtěla probudit. Nesnesitelně mě bolela hlava a páliło v očích. Současně na mě dorážel obrovský zmatek, střet jednoho záběru s druhým: Tady šel Vilda, nad hlavou se mu vznášel růžový slon a tady se o mě málem otřel nějaký stín. Co ten s tím měl společného? Nedávalo to smysl, ale nějaký tu být musel. Možná se to ukáže až zítra u zkoušky, až poskládám záběry ve správné délce a sledu... Význam dostanou teprve až mojím zásahem – zákrokem budoucího střihače. Teprve pak jeden záběr ovlivní ty ostatní. Nechtěla jsem, ale přinutili mě otevřít oči. Z hrudi mi vyšel chrčivý vzlyk. Vilda... Kde je Vilda?

Byla noc. Ležela jsem doma v **posteli**, čas od času vešla maminka a přiložila mi na hlavu čerstvý ledový obklad. Kdyby mi nedala tu radu... Kdyby neřekla, že muže se má vždy nechat trochu čekat, rozeběhla bych se Vildovi naproti o vteřinku dřív. To by nejspíš stačilo. Kdyby... tak už jsem teď mohla mít klid. Možná bychom byli dokonce spolu? Jenže to dopadlo právě takhle. Kdo to tak zařídil a proč?

Probouzela jsem se a padala, usínala a znovu se těžce probouzela. Snad každý člověk cítí občas existenci nějaké neviditelné síly... Vnímala jsem ji někde v prostoru nad sebou jako nikdy předtím. Nevyslovila jsem to nahlas, přesto mi něco vzápětí odpovědělo:

“Tak vidíš, nech se jí vést!”

Lekla jsem se a vzhledla ke stropu vzhůru, nic! V dětství, když mě trápily zlé sny, nechala mi maminka nade dveře nainstalovat modré světélko. Mohla jsem se ho kdykoli ve tmě chytit a udělala jsem to i tentokrát.

„Kde jsi?“ šeptla jsem s pocitem, že jestli jsem se dočista nezbláznila, nemám teď k tomu daleko.

„Doma, kde jinde! Stalo se to trochu dřív, než jsem čekal, ale to je všechno.“

Byla jsem si jistá, že nespím, ale jak si pak vysvětlit, že hlas reagoval na moje myšlenky, že mi odpovídal? Sama jsem přece viděla, jak vypadá smrt, byla jsem při tom!

„Smrt neexistuje. Žádný konec není. Je jen cesta dál a výš k dokonalosti.“

Tak tohle byl celý Vilda! I do snu, jestli to sen byl, jsem se pouсмála. Měla jsem teď jasně před sebou detailní záběr jeho tváře a proložila ho stejně dlouhými prostřihy, tak jak to učila scripta : záběrem malého Vilíka z rodinného alba - kluka hrdě spěchajícího s vysvědčením, taška na zádech mu jenjen poskakuje - a Vildy premianta, jak jsem ho znala

z fakulty. Už tehdy k sobě mechanicky neřadil den za dnem jako my ostatní, ale měl zájem dovědět se, proč žijeme a kam míříme. Už tehdy, jak mi teď připadalo, usiloval o to stát se lepší, ryzejší a [čistší](#).

Tady se nit přetrhla, dost možná jsem znovu usnula. Když jsem se probudila, svítalo. Není konec? Co tím chceš říct? Že jsi nezemřel, ale *jen* odešel? Kam? Do nebe? Navázala jsem tam, kde mě přemohl spánek, ale ještě jsem nestačila myšlenku dokončit a hlas odpověděl:

„Ještě sám dost dobře nevím. Dost možná není ani nebe. Spíš život v čistotě. Nevím, jak bych to líp vysvětlil, chybí mi slova a jsem tu teprve krátce. Možná až se staneš lepší a čistší..., až nebudeš mít v sobě nic než ušlechtilost, dobrotu a lásku, pak možná budeš v nebi. Nebo nebi blíž. Tak nějak.“ To se lehko řeklo, ale jak to docílit?

„Možná by stačilo přestat vidět na prvním místě sebe, přestat se cítit a brát se tak důležitě. Říkám přece, že ještě sám nevím. Všechno je pro mě nové a zvláštní. Vím jen, že musíš chtít. Doopravdy se snažit... a že tak to musí být,“ vysvětloval namáhavě.

Vildova tvář teď byla stále jasnější a zářivější, až skoro průzračná. Divné bylo i to, že se objevovala hned tady, hned tam. Zvedla jsem hlavu ke stropu, ale už v příštím okamžiku přestal strop existovat, prostě zmizel, a Vildova tvář stoupala pořád výš a byla pořád čistší a zářivější. Je možné, že by měl tenhle pokoj, tyhle zdi, které tak důvěrně znám... ještě jiný, další rozměr? Že by tahle ulice, [město](#)... a prostor za nimi mohly být realitivní? Že by neměly konec? Možná pořád spím a pohybuju se ve stavu nějakých iluzí? Anebo naopak, co když iluze bylo všechno to ostatní, co jsem až dosud považovala za skutečnost? Co když prostor ani čas neexistovaly? Dostala jsem se snad do stavu, kdy jsem byla schopná vnímat signály a energetické [informace](#) odněkud zhůry - nebo co vlastně?

Myšlenky náraz přetrhl sled obrazů jak ve zpomaleném filmu. Jak ve střížně v naší laboratoři na fakultě, kde pomalu prohlížím a skládám záběr za záběrem. Tady byl obraz jako celek, Vilda jakoby ztracený v rušné londýnské ulici v srdci západního Londýna. Bylo sotva po poledni, ale už z dálky jsem slyšela vyhrávat swing. Lehce mžilo. Tady se to už brzy stane, to je to místo... Obraz v polocelku zabral celou Vildovu postavu, jeho pohled a lehce houpavý, kolébavý krok v rytmu hudby. Teď mírně pokrčil kolena a zhoupnul se v bocích... Jako by tančil, pomyslela jsem si. Celá Carnaby se vytratila.

Vilda se lehce a pak široce usmál. V polodetailu se objevila mimika úst, lehký, sotva patrný knírek nad horním rtem. Ulice zůstávala dál neostrá, celý detail zabral rozzářený Vildův obličej, paže pomala se zvedající k pozdravu. Teď jsem nejspíš ucítila to, co cítil on, když mě uviděl... Jako by se uvnitř pomalu

rozplýval, tál ve šťastném pocitu ze shledání.

Ostrý stříh. Ulici rozrazil výstřel. A druhý. Jeden krok, druhý a třetí a Vilda klesal do kolen,

prodloužený záběr daleko přesáhl běžnou mez a pomalu, velice pomalu a dlouho emocionálně dozníval. Takhle kdybych dokázala poskládat záběry u zkoušky, bylo by to v pořádku, napadlo mě. To už ale velký celek zabral stín, kterému jsem dřív nevěnovala pozornost. Natažená paže, ruka, ze které vyšel záblesk. Rameno, kterým se o mne ve spěchu téměř otřel... Teprve teď jakoby záběry dostaly správný závěrečný spád a rytmus.

V podvědomí jsem cítila, jak se mi po tváři hrnou slzy. Setkáme se ještě někdy? Otázka se mi zadrhla v krku.

„Samozřejmě. Až přijde čas. O čem myslíš, že s tebou celou dobu mluvím? Copak naše láska byla tak nedůležitá, že by ji mohl změnit čas? Kromě toho čas neexistuje.“

Čas možná ne, napadlo mě, ale –

„Ani prostor, ten už vůbec ne!“

To je všechno hezké, jenže... Chtěla bych být s tebou! zažalovala jsem trpce. Chtěla bych se tě dotýkat, cítit tvůj knírek na svojí tváři, jazyk v tvých ústech se skořicovou vůní po žvýkačce Hubba Bubba.

„Buď se mnou v myšlenkách.“

To přece není totéž, vzlykla jsem do polštáře a rukou rozmázla neposlušnou slzu.

„To proto, že jsi ještě stále svázaná představami. Zbav se jich! Kdybys dokázala uvěřit - třeba v další světy nad námi - a dokázala se přenést...“ Hlas se vzdaloval a já jsem polekaně otevřela oči. Neodcházej! zaprosila jsem tiše.

„Kam bych šel! Můžeš uvěřit, že jsem tu s tebou a vždycky budu, anebo že jsem umřel. Je to na tobě!

Rozhodni se, buď svobodná!“ Začala mě bolet ze všeho hlava, jako kdybych se dívala do očí pravdě a ta byla tak oslnivá a prudká, až oslepovala.

„Nedívej se očima, dívej se myšlenkou!“

Co když měl Vilda pravdu? Co když všechna omezení ležela jen v mojí hlavě? Naše láska byla přece něco jiného než chvilkové vzplanutí. Kdybych se zbavila všeho, co jsem kdy slyšela a četla o smrti, o začátku a konci... Kdybych dokázala mít tak silnou představu... Semkla jsem oči a potopila jsem se hluboko do sebe... Lehký, lehounký dotyk na mojí ruce byl všechno, jenom ne sen. Šťastně jsem se pousmála.

Blanka Kubešová